

les veritats simples i meravellosas que l'empenyen a una cursa vertiginosa i radiant vers la fita més humana i més noble de totes les assenyalades: La conquesta real i efectiva de la Llei Universal dels Drets de l'Home.

Determinats elements, amb una impudícia inqualificable, ens fan sentir la condició d'estatges dels nostres germans a Europa; volen, així, explotar els nostres sentiments, forçar-nos a claudicacions que els beneficiïn. El perill dels nostres correligionaris, al vell continent, no és pas una trufa, malauradament és cert, i en una moment imprevisible pot esdevenir d'un dramatisme definitiu.

Això ens planteja un dilema ben cruel. Quan la traïció feixista espanyola, el risc ens amenaçava a tots i tots vàrem acceptar el combat al pacte ominós; ara és diferent, ara nosaltres estem al redós d'aquesta terra mexicana maternalment acollidora i situada en un indret on les petulàncies totalitàries són ridícules; però a París, per exemple, on els comunistes espanyols han fet manifestacions amb cartells que deien "A mort Tarradellas!" no és pas inverosímil que en un moment propici intentessin de fer efectiva aquesta sentència i moltes altres que no s'han fet públiques. Es clar que a Catalunya i enfront del totalitarisme espanyol acceptem i atiem totes les rebel·lies, esperonem els sacrificis fins a tots els límits i admirem devotament l'heroicitat dels que cauen en la brega; es clar; i ho és, perquè a la Pàtria, la lluita, amb modalitats diverses, no s'ha interromput des de fa centúries: ahir contra els Borbons i avui contra el franquisme que enjova la nostra terra amb el més ferotge de tots els odis.

Es clar, també, que si recordem les paraules assenyadíssimes de l'ex-President de Colòmbia que hem citat al començament d'aquesta Memòria, quan deia:—"El liberalisme, apte per totes les èpoques de la humanitat, és prova de la fraternitat més afec-

tuosa, de la sinceritat més oberta i de la gosadia més atrevida i mai no deu inspirar-se constrenyida per oportunismes, ni per conveniències, ni per interessos..." Certament que, aquests mots són definitivament convincents, que no deixen lloc a dubtes..., però, amb tot i la solidesa i la força dels conceptes de l'estimat amic Eduard Santos, no arribem a poder-nos sentir despreocupats del tot, del problema que ens planteja la difícil situació dels nostres germans a Europa.

Tant de bo que uns esdeveniments propicis i el bon seny que ens guï, aplanin aquestes fragositats que ens mortifiquen, i tant de bo, també, que tinguem l'encert de poguer aparellar la fraternitat més afectuosa, amb la sinceritat més oberta i la gosadia més atrevida.

La idiosincràcia d'aquesta Assembla d'E. R. de C. a Mèxic, on, cadascú té l'autoritat i responsabilitat del seu passat, i vol fer, a més, de la seva actuació present i futura un orgull, ens permet d'expressar-nos amb una claretat il·limitada. Davant vostre el Consell Directiu pot pensar amb veu alta i així ho hem fet.

No oblideu ni un moment, que la nostra entitat pot fer un gran bé al partit i un gran servei a Catalunya sense claudicacions ni eixelebraments, treballant sense treva i amb tant de seny com gosadia.

Penseu que, encara que molt lluny de la Pàtria, ara, som els que millor podem servir-la.

Feta pel president senyor Canturri la preguenta reglamentària, la Memòria fou aprovada per unanimitat.